

Моя Насрагун

№1 1990-чы ИЛ МИЛАДИ 1410-чы ИЛ ГИМРИ.
ГИМЭТИ ВУР-ТУТ 1 МАНАТ.

АГ ЯТ, ИНДИ МЭНЭ БУРУРСЭН, СОНРА ТУЛАЛАНАЧАГАН, СЭНИ ЈАХЭН
ГОМАЈАЧАГАМ НА...

ҲАНСЫ КҮНҮМҮЗЭ ЖУЛУРУК?

БАКИ, 7 июл 1990-чы мл.
Узун ажылыгдан соңра хош көрдүк, эй меним көз-эл халгым, инки миллатим. Гоша Молла Насрэддин һәмниш эле вахтларда келиб ки, сени инкидибләр, хөтрине дейибләр. Бир де о вахт келиб ки, зөмане падашаһнын шәклин хоруз жеринде чөкбилер. Инди де онун хорузланан вахтында келиб чыкмышан.

Биринчи дөфә көлөндә мән «мусалман гадшаларым» мурачәтлә сөзә башламышдым. Инди бу мурачәти ишләтмирам, она көрә ки, мусалман бачылары инкитмиш оларам, сәниән дә она көрә ки, бу бойда мәмләкәтдә өсил мусалман ахтарсан инки чүт бир төх је тапарсан, ја да тапмазсан. Соңра да гадшалыгларымыз дейр ки, Молла Насрэддин күл кими христиан аличәнөб-длыгы өвәзине ислам фундаментализми табли едир. Дейр, ја демәз! Валлаһ дейр, биллаһ дейр, неча ки, дейр. һао һалда мән Молла бәбәжәм, сөз жох ки, мусалман олмасә, мән дә көрәк сәнәтими дейи-

шәм. Дәһа кеңиб хәч чәк-мөжәвә ки?
Сорушан ола биләр ки, эй Молла, һаја сән дуз адәмсан, нија бу гәдәр гәзет-журнал ола-ола, чәмаат жазылан ағлашмалары охуја-охуја үрәккетмә мәрәзинә мубталә олуб әчәханаларда дәрмәни әлалтында әландә мејдәна чыкыб бир журнал да сән чыхарырсан?

Көзүнә дөнүм, анчаг на дедин...

Һа, әзизим, сән бизим ағлашмалары охујуб ағла-мајчагсан, бәлкә әллаһ еләмәмиш догадын гәнди әә кулан кими олдуң. Онда сәна био шүбһәли-шүбһәли бәхыб гыздырманла мәрәгләнсалар, вәчина әлмә, нија ки, бәлә јәхшыды. Ондан өтрү ки, әдәмләрин ағламаг стәжи күлмәк стәжидан чоҳду. һәлә индијәән ешитмәншәм, дүнјәјә кәлән бир чага күлә. Күлә-күлә деја ки, на әнтигә дүнјәди. Бир аз бөујәндән соңра бәш-ләйырыг күлмәја...

Бу илдр өзриндә чәмаатымыз күлмәк планыны да бир неча јүз фәиз

артыглармыс илә јеринә јетирибләр. Телевизорә бәхыб күлүбләр, радиоңу ешкдиб күлүбләр, гәзет-журнал охујуб күлүбләр. Күлүбләр ки, чәмаат бу гәдәр јәлән-пәлән сөзләри һарадан тапир? Әл чәлиб күлүбләр. Урақлариндә олсә дә, кулүбләр. Хүлдүкләри адәмин үзүнә күлүмсәсәләр дә, күлүб-ләр.

Инди һансы күнүмүзә күлүрук? Күнсүзлүјүмүзә күлүрук. Алним-биәмәл-ләримизә күлүрук. Башдә отуран башыбошларымызә күлүрук. Милјонларымыз ола-ола диләвчи күнүндә галәмгымызә күлүрук. Бизә һүрән чаггалла-ра күлүрук. Мизән-тара-зинин дәлиңдә дајәнбә һагг-һаһагы гәришдырыб бизә кәф кәлән зырыгы фырылгаларә күлүрук. Күлүрук әу дейриқ, хәјрә чәлансың, чүңки, адәм күл-мәкдән гәшш едә биләр. Лап елә көзләри јашарә да биләр Тәһи көзләри инчәг кулүрукән јашар-сын, әл мәнним истақли јурдәдшәлим.

МОЛЛА НӘСРӘДДИН.

ини јанына, гој әдәләт диванында бу ишә бәхыб көрсүнләр ки, сәни күнәһын на миши, бу нақәс бәилә иш тутубдур. һә, бах, һәјләдә бајагдан көзүн гән тутмуш о нақәс о голу зорлу елә бил он кинчи јухудан ајылыр.

Ајылыр на ајылыр, еј дил-гәфил, бас сән нә билмисән! Мәсәләң, кавурә на дүшүб мән на гәјирдым! Инди һәр тәрәфдән үстүмә лә-һәтләр јәгдирәчаглар, әдәм бәдләли чәкәчәкләр, өзүмү мәшһәр әјәгына...

Инди кәл бунун гәзизының, диванының чәвабыни вер. Бас инди мән нејлә-

јим! Нејләмејим! Беләдә голу зорлуңуң јәдына дүшүр улағының бојундан ачыгы хурчун. һикиси ки, бәлә вахтлардә өзәлләр дә онун чоҳ карына кәлиб. Тез әл атыр һәмән о хурчунун бир көзүнә әә бир гошы оуч тутумундә гоз чыхарыб төкүр һәмән о башыны јәрдыгының әтәкләринә. Дейр ки, мәнним башыма сәниң әлиң чәтмәз, көтүр бу гошлары бир-бир сындыр, елә бил ки, мәнним кәлләмә сын-дырырсан, үрәјин сојусуң, бир әз тохдә. Дедији сөз-дән сәсә јыгылан ча-

мастың ејнинин ачылмәдыгыны көрәндә гәјдыр ки, ашн, мән бу кинчин чә-нымдан әвәз: истајрәм, зарәфат еләјирдим онун-на гәлиб? Гојун, чыкын кедин кининизә, күчүмүзә.

Башы јарылмыш бәдбәхт дә голузорлуја бир зәд демир, нешүн ки, ағыллы-дыр, бу шәләрин мабад-ин јәхшы билир. Чоҳ шәји билир башыјарылмыш, елә чоҳ билдигиндән дә, башының бәјлә бәләләр чак-дигини дә билир. Билир әә билә-билә дә сәхавәт

әтәјинә төкүлән гоша бә-хыб кәмс өтүрүр әә сүстүр. Бахырам бу зәмәнин кәр-дишинә, бахырам о бәд-кәһләримизин әмәлләринә, бахырам сәбримизә, дейрәм, әллаһ, биллаһ, елә јәнә гүрбән олум әз-әзүмүзә. Бир дә о јер-көјү јәрәдәна. Јохсә бу гәдәр ки, зәрбә бәз дә-јир, бу гәдәр ки, намәрд-лик көрүрүк, адәмин үрә-ји о гүрбәнин олуғуғун көрәмети олмасә, пар-лар, вәллаһ парлар, бил-лаһ парлар.

ШӘФӘГ.

Паз чалмаг

Мән сәнәткәри олмасәм дә, одун чәтин јериләндә, паз чалырам. Паз одуну јәвәш-јәвәш ортадан пар-чәләјир, бир дә көрүрсән ки, одун јарылды. Ва бир сыра сижәсәтчиләр чәмаа-ты одун сәјир, төвбә әс-тәғдуррулаһ, елә билр ки, чәмаат бурәтино кими, бир парча одундан әмәлә кәлибдир. Башләјирләр паз чалмәгә. Елә көтүрәк кәзлыгдә гәлән хәлгәләр мүнәсибәт мәсәләсини. Әвәлә мәнним бу Молла ба-шың бир шәј кәсдирам ки, кәзлыгдә гәлән хәлгә нәмәнәдир! Ва сәнијән ни-ја бирдән-бирә бу азлыг-дә гәләнләри јерләриндән дәбәрдириләр! Бәлкә она көрә ки, нүмәјиш, тәт-тил оландә онлар дә ичохлу-дә гәлән хәлгә биркә шәјтәна лә-һәт охујублар!

Һә, нечәдир, сәниңчүн! Бас сән нә билмисән! Мәсәләң, кавурә на дүшүб мән на гәјирдым! Инди һәр тәрәфдән үстүмә лә-һәтләр јәгдирәчаглар, әдәм бәдләли чәкәчәкләр, өзүмү мәшһәр әјәгына...

Инди кәл бунун гәзизының, диванының чәвабыни вер. Бас инди мән нејлә-

ки, паз чәландә одуну әсән јәрмә олур. Анчаг на биз одунг, нә дә бу паз кечәр. Биз һәмимиз бир јердә бутөс бир хәл-гыг, одун-фиһан дејилки.

М. НӘСРӘДДИН.

—Ај Молла Насрэддин, кечмиш зәмәнлардә сән гәзет охумајанлары тәң-гид еләјирдин, инди пәс нија тәңгид еләмисән!

—Ај Молла Насрэддин, ахы, инди һәмә гәзет оху-јур.

—Охумагына охујур еј, анчаг ағлым кәсир ки, һәмә јәзыланлары тамам-кәмәл башә дүшсүн. Онда өтрү ки, гәзәтләр әмә-ли сәләһ адәмлардан өтрү јәзилыр.

—Дәјәсән гәчәлә-гәчәлә хәрифләјирсән ахы!

—Јох, дәјәсән хәрифлә-мирәм. Мәсәләң, әл бу гәзәти! Сән гәзәти нејлә-дин! Алдың?

—Туталым ки, алдың. һәлә бир сән дәлиһини де

көрүм нә дейрсән.
—Јох, сән гәзәти ја әл-дың, ја да әлмәдән. Бу ејин вахтә ола билмәз-јәсән, инә, һәм әлмә-јәсән.

—Сәндә сөз вәр, һәлә бир дә, нә дейрсән.

—Лигачов әлыбса, Гәдл-јән бәһтан етмир. Әкәр бәһтан атырса, нија бәһ-танчы ким дәвә бесмир-лар! Әкәр бәһтан атыр-са, нија, о бирсинин кү-зүнә пиләмирләр!

—Молла Насрэддин, ма-ним пулум вәр.

—Јох.

—Дүшмәнмисән!

—Јох.

—Ај филан-филан шудә, пәс истајрәсән бир-ниң әб-зәс сөз дәјәм, тутуб ја ики ил золләјалар күрә-јимдән, бу гоша јәшымдә кеңиб чүкә ләтифәләри-ни оржиналдә көрәм, ја да үч миң манәт чәриә-ләнам! һы!

**АЗЕРБИЧАН ДИЛИ
ЗАКОННЫ ДОВЛЕТ ДИЛИДИР.**

—ВШИТМІСӨН, СӨРНӨД БОЛУНЧА ДЫҒАЛАР ЧОБАНЛАРЫ ӨЛДҮРҮБ
ГОЈУНЛАРЫ АПАРЫБЛАРИ
—ЈЕНӨ АЛЛАНА ШҮКҮР КИ, КАБИНЕТ ДӘКИ ГОЈУНЛАРА ДӘЈМӘЈИБЛӘР,
МӨВЗУ АҒАСЫНЫНДЫР.

Дајдајыларымыза

—Сиз дејиб калмышик, еј бизим үтүлү мүсөлман дајыгарымыз! О кәсләри дејиб кәлмишик ки...

—Һәә, сиз о бачогулар дејисизми ки, бизим көмә әлмизидән ичти... вәдиб дүзүк вә тамизликдән дәм вурудуз! Инди кәјир ола! Буһрун, дејәсән сөзүнүз јарымчыг кәсдик...

—О кәсләри дејиб кәлмишик ки, милләтин дәрәсәр сөһбәтләрини хошламајиб кәдирдиләр, мәсәлән ЛИДЕРләрин гәрар вә гәтнәма негилләринә тулаб асмаға, палан ичтә тулаб план долдурмаға, тәјфә дејүшдүрмәгә, азияфә сәтмаға, видео-филмләрә бахмаға, малә бахдырмаға, саунда хумарланмаға вә гејри бу һәә вәчиб әәәлләрә...

—А бачогулар, сөзүнүз о кәсләрә дејин ки, Бекардылар...

—Еј бизим вәчиб-әмәл,

Мәндән сорушурлар ки, Молла әми, јенә сән биләрсән, бу өзбәкләрә нә олуб бела? Нијә өз догма түрк вә мүсөлман гәрдашларынын гәниминә дәнүбләр?

Дејирәм ки, өзбәкләр сәф, мөһмин мүсөлмандыр, өзләри дә халис түркдур. Сон вахтлар дә милләт өзүндәри һисси онларда ләп габарыг нәзәрә чәрлир.

Сорушурлар: бәс нијә бәлә?

Дејирәм: Гдылјан бандәһә өзбәкляри 4 милләрд манат мөбләгине гәртәт етди. Ишкислик сон һәдәддир. Ушаг әлүмә дә ил-илдән чоһалыр.

Сорушурлар ки, бәс нијә бәлә, һы?

үтүлү-крахмоллы дејиләрымыз! Заһани ки, биздән бир дүз сөз ешидиб үзүнүз јәнә чевәрдiniz вә әлләриниз јелләјиб о гәдәр һирсләндiniz ки, аз галды гејрат дөгәрчыгыныз јиртылсын вә аңламагә авазина һирсиниз шараб вә чананла сојудуб «лә» нәт дүзүлә!» дедiniz, о заман ела куман етмәјин ки, сиз бачогулар һирсләндириб. Әкәр билмәк истәсаниз ки, нәдән һирсләнмисиз, о заман гојунуз гәршыныза гәдим әјналәрдән бирини вә диггәт илә бахыныз мөһвијәтиныза.

Сөзүмүз бурдә тамам етдик, аңгә бирчә үзрүвар: бизи кәрәк бағышләјисыз, еј бизим јени, сивилizованы дајыларымыз ки, биз сәнинлә Азәдлығын ачыг әнә дилиндә дәншырыг. Биз ону дә билик ки, Азәдлыгдән чоһ дәншымагә әјибдир вә о

шәхсин фәрәсетинин әзлығына дөләләт едир. Амма һәрдәнбир кечмиш күнләри дә јәд етмәк кәрәк: салыныз јадыныза о күнләри ки, мешинленчәкдәләр гань-ганьныздән, чаны-чаныныздән олан сәләфләриниз әирәзиләрдә сығаллајә-сығаллајә репрессия дилиндә «вәј-вәј» дедирдирдән вә онлар дә вәтән вә һәнгәт ағысы сәбәбинә сәкит олмурдулар. Ахырда «бичәрә» силкитчиләр дејирдиләр: «Күш, бојунуа әл, чөлләд кәлар, сәни апар» вә онлар дә дәжи ишкәнчәләрин дөзүлмәзиндән, нфәриләра имза атыб кәзәд бир һөкм сәјәсиндә әбәд алула гәрг олурдулар... Вә јенә дә олурлар... һәрдәнбир вичдән күзүкүсүнү гәшшәрә гојуб, «милләтин кечмишини јәд едиб, —белә кәдәркәс һәмин о милләтин кәләчәгини кәз әвнәә кәтирмәјин нә ејиб вәр!».

ТАҺИР.

Өзбәкләр

Дејирәм, ким деса ки, милләти ичиндә 100 нәфәр пула нәфси олан јохдур, инанма. Ким деса ки, милләти ичиндә 100 нәфәр ичкия мејилли адам јохдур, инанма. Ким деса ки, милләти ичиндә 100 нәфәр наркоман јохдур, инанма. Ким деса ки, милләти ичиндә 100 нәфәр бәшкәсән јохдур, инанма, кәзүнүн ичинчән јәлән дејир. Вәр. Биздә дә вәр, кимдә десаң вәр. Олуб, олачаг. Мәсәлә булары бир вахта дә бир фитлә дјаға галдырмагәдадыр. Сорушурсан ки, фити ким верир? һәр кәс өз фитини таныјыр. Дејәчәјәм, сән дә таныјачәгән.

10-15 нәфәр бу тәрәфдән хүсусн чөлләдләр өлдүрүлүр. Буларә дејирләр ки, өлдүрән онлардыр, онларә дејирләр ки, хәјир ә, булардыр. О буну гырыр; бу ону. Ортадәкылар дә тутуб сонра ачыб бурачырлар. Милләт ичиндәки о 100-100 пачкаләнлар үчүн имкан йаодадырлар. Сонра гошун бир аз «кечкир». Гајдә-сануну әдәләтлә «барна» едәнләр кәлнр. Биринчи нөвбәдә ағыллы адамлары тутурлар, сонра јәнә ағыллы адамлары тутурлар, јәнә дә тутурлар, та о вахта ким ки, ағыллы адам галмыр. Јердә галыр кимләр?

Ушаг-мушаг сөһбәти

А киши, биз даһа һеч, ушаглар дә гәзет-журнал охумаг хәстәлини јаттуб. О күн ләп кичији тулдә гәзәтлә јәтмишди. Тәһил һеч охумаг дә билмәр. Охујурлар, сонра дә башләјирлар музәкирәләрә. Тутурлар мәни соргусула. Әләчми нәди, кәрәк чәвәб вәрәм дә, јохсә педагоглар демилшәк, тәрбијә дүзүк олунамә. һәрдән елә гәлиз суаллар вәрирләр ки, адам билмир чәвәб вәрсин, јохсә, суалдән гансын.

О күн мәндән сорушурлар ки, дәдә, демократијә нәдир?
—Дәдим, дүнә әминкәлдә нә көрмүшдүз, утанмајын, дејин.
—Әмидосту нимчәнкә зурдү әминин башына.

Кичик оглум сорушду:
—Бу демократијәдирсә, бәс «сталинизм» нәдир?
—Үч күндүр аманә һәрә кәдирмишәм!
—Нәһәккәлә.
—Һәјин үстүндә?
—Бирчә кәлмә сөзүн үстүндә.

Бөјүк оглум сорушду:
—Дәдә, инфилјасија нәдир?
—Инфилјасија? А бала, нәчә баша салым сәни? Бах, мән әјдә алырам 150 манат, аман хәрчләјир 300 манат.

Инди гызым суалларыни јәдирдим:
—Кизли сәсвәрмә нәчә олур?
—Һәмә кизликә бир-бириндән сорушур ки, кимә сәс вәрәк!
—Дәдә, сәнчә биз сүвә-

рән республикәјим?
—Бәли, әлбәттә. Биз һәм сү вәрәк, һәм нефт, һәм дә гәз вәрәк, һәм вә сү вәрән республикәјим.
Даһа бәсди, мүсәлибәнин мүддәти битди, кәдн, јәтин.

—Дәдә, ахырынчы суал...
—Јахшы, дә. Гызымын хәтрини сывдырмајачагәм ки...
—Дүнјадә президентдән бөјүк адам вәр?
—Јох.
—Билмәдин, дәдә, вәр.
—Кимди?

Ушаглар хорла чыгырышдылар:
—Аравади.
—Бәрәкәллаһ, даһа сизә сөзүм јохдү. Буну ки, билдиз, даһа јухунуз кәлмәз.

ӘНМӘД БИГӘМ.

Аллаһын әчәли

дир. Знәрәтдән кәлән кәлир крал әиләсинә мәхсус олмәгине кәрә үрәјиндә дә дејиб ки, олмәсин мин беш јүз адамын пулу, подумәш, бунула касыб олмәјачәгәги ки.

Бир гәдәр әвәл Ирандә әрләлә баш вәрәндә дә өлкәнин башбиләнлә-

ри тәхминән буна охшар сөз дејибләр, аңгә палчыгдән тиклән евләрин дөшлә әвәз олунмәси һаггында бир кәлмә дә дәншымајыблар, нәчә ки, крал һазрәтләри дә вәзвәрләрини һифз-сәһһәти һаггында дәншымыр.

ИМАНСЫЗ.

Мәһәббәт бир бәлә шејдир...

—Молла әми, сәнин бу заманәдән ағылнә нә кәсир!
—Бәлә, мән кәрдуқларым көрүрәм. Мәсәлән, кимди 1918-чи илди, сонра олачаг 19, сонра олачаг 20-чи илләр. Фәрг бура-сындады ки, о вахт топ-түфәнк иди, инди нә би-

лим, налар вәр...
—Бәс инди нә гејшәрә ки, һәм вәтән јәшәсин, һәм халг!
—Сәвин. Дәличәсинә сәвин, урундә өлмәјә һәзир олун.
—Бу јахшы сөз олдү. Елә мән дә дәличәсинә

вурулмушәм, ким онә бир сөз деса, гәршыны чырарәм.
—Кимә вурулмусән, а бәлә?
—Үзүм ағылнын алтынды, а Молла әми, буларә дејин, урусетәдн. Ады дә Нәтәшәди...

— дэдо, анд ичмишдин ки, мэнэ гөрнфет алачагсан,
 — сечилэчлэрини — бөлүклэрини хасиллэтиди, анд ичиб
 дэббэлэнмэк, мэн кимэм ки

МОЛЛА НЭСРЭДДИН, №1, 1996-чы йл. МИЛАДИ.
 Иншаллаһ ајда бир дэфа чыхачаг, эјэм майе олмасалар.
 Редакциянын үнвани: ЛАМӨКАНДЫР. Мүһөррири Фирудин ГУРБАНСО,
 Россияны Јавар ШАНСУВАРОҒЛУ. Вур-тут 999 эдөддр.